

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 309/04-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. januára 2005 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho a zo sudcov Jána Auxta a Juraja Horvátha prerokoval sťažnosť JUDr. Petra Pysza, bytom K., zastúpeného advokátom JUDr. M. K., K., vo veci porušenia jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 112/96 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Petra Pysza na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 112/96 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 112/96 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietáhov.

3. Petrovi Pyszovi p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 80 000 Sk (slovom osemdesiat'tisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Košice II p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice II j e p o v i n n ý uhradiť Petrovi Pyszovi trovy konania v sume 9 342 Sk do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu (slovom deväťtisíc - tristoštyridsaťdva slovenských korún) na účet advokáta JUDr. M. K., K.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 309/04 z 13. októbra 2004 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť Petra Pysza (ďalej len „s'ťažovateľ“), ktorou namieta porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 112/96.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k s'ťažnosti z 26. novembra 2004 doručenom ústavnému súdu 1. decembra 2004 uviedol:

„Dňa 11. 11. 2004 bola Okresnému súdu Košice II doručená s'ťažnosť Petra Pysza, bytom v K., právne zastúpeného JUDr. M. K., advokátom so sídlom v K., vo veci porušenia

jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ku ktorému malo dôjsť postupom Okresného súdu Košice II v konaní, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 4 T 112/96.

Predmetom konania je trestná vec proti obžalovaným I. B. a Petrovi Pyszovi, na ktorých podal dňa 9. 4. 1996 obvodný prokurátor obžalobu pre trestný čin sprenevery, spáchaný v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 k § 248 ods. 1 a 2 Trestného zákona.

Vzhľadom na doterajší priebeh konania mám za to, že vec je skutkovo náročná na dokazovanie. Vo veci bolo na základe pokynov odvolacieho súdu opakovane nariadené znalecké dokazovanie, ktoré však bolo márne pre nemožnosť zabezpečenia potrebných podkladov pre znalca. Skutková náročnosť spočíva aj v ťažkostiach pri zabezpečení prítomnosti svedkov na jednotlivých pojednávaniach.

Chronologický priebeh konania:

Obžaloba bola podaná na súde dňa 9. 4. 1996. Prvé pojednávanie vo veci bolo nariadené na deň 13. 5. 1996, po vykonaní časti dokazovania bolo odročené za účelom predvolania svedka na 3. 6. 1996. Na tomto pojednávaní súd rozsudkom uznal sťažovateľa za vinného zo žalovaného skutku a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov s podmieneným odkladom na jeden rok. Zároveň súd uložil obžalovanému povinnosť nahradiť škodu poškodenej spoločnosti.

Proti rozsudku podal odvolanie sťažovateľ, dňa 1. 10. 1996 bol spis predložený Krajskému súdu v Košiciach na odvolacie konanie. Uznesením zo dňa 4. 12. 1996 č. k. 10 To 310/96-187 bol rozsudok súdu prvého stupňa zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

Hlavné pojednávanie bolo nariadené na 30. 4. 1997, pred pojednávaním bola súdu doručená námietka zaujatosti obžalovaného B. proti konajúcej sudkyňi. Pojednávanie bolo preročené na 3. 7. 1997 a bolo odročené na neurčito za účelom predloženia veci na rozhodnutie o námietke zaujatosti. Krajský súd v Košiciach rozhodol dňa 22. 7. 1997, uznesenie bolo doručené súdu prvého stupňa 25. 8. 1997. Ďalšie pojednávanie bolo nariadené na 13. 10. 1997, pre neprítomnosť štatutárneho zástupcu poškodeného a väčšiny predvolaných svedkov bolo pojednávanie odročené na 10. 11. 1997. Toto pojednávanie

bolo preročené bez jeho uskutočnenia na deň 15. 12. 1997. Po vykonaní časti dokazovania bolo pojednávanie odročené na 12. 2. 1998 za účelom predvolania neprítomných svedkov a zistenia adresy pobytu novonavrhnutého svedka. Toto pojednávanie bolo pre práceneschopnosť sudkyne odročené na 26. 3. 1998. Po vypočutí ďalších svedkov bolo pojednávanie odročené na 7. 9. 1998 za účelom predvolania ďalších svedkov a vzhľadom na vyhlásenie štatutárneho zástupcu poškodeného, že predloží súdu listinné dôkazy. Ďalšie pojednávania boli vykonané dňa 15. 10. 1998, 30. 11. 1998 a 1. 2. 1999, ostatné pojednávanie bolo odročené z dôvodu neprítomnosti obžalovaných na neurčito.

Súd nariadil ďalšie pojednávanie na deň 4. 10. 1999, pre opätovnú neprítomnosť svedka Ing. K. bolo odročené na 10. 1. 2000 a na 24. 1. 2000, kedy sa svedok na pojednávanie dostavil. Súd dňa 24. 1. 2000 rozsudkom uznal sťažovateľa za vinného zo žalovaného skutku a uložil mu trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov s podmieneným odkladom na jeden rok a uložil mu povinnosť nahradiť škodu poškodenej spoločnosti.

Proti rozsudku podal odvolanie sťažovateľ, dňa 6. 4. 2000 bol spis predložený Krajskému súdu v Košiciach na odvolacie konanie. Uznesením zo dňa 31. 8. 2000 č. k. 5 To 122/00-255 bol rozsudok súdu prvého stupňa opäť zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na opätovné prejednanie. Spis bol vrátený súdu prvého stupňa dňa 5. 10. 2000. V dôvodoch rozhodnutia odvolací súd nariadil znova vypočuť obžalovaných, prehodnotiť výpovede svedkov a v prípade potreby pribrať znalca na vyčíslenie schodku.

Hlavné pojednávanie bolo nariadené na deň 11. 1. 2001, pre neprítomnosť právneho zástupcu obžalovaných bolo odročené na 5. 3. 2001, po výsluchu obžalovaných a svedka bolo pojednávanie odročené na neurčito s tým, že vo veci bude pribratý znalec z odboru ekonomiky.

Dňa 11. 4. 2001 súd vyzval obhajcu obžalovaných a poškodeného, aby uviedli prípadné otázky, ktoré by mali byť položené znalcovi. Dňa 28. 5. 2001 súd vydal uznesenie o pribratí znalca z odboru ekonomika, odvetvie účtovníctvo, spis bol znalcovi odoslaný 25. 6. 2001.

Znalec podal posudok dňa 22. 11. 2001. Súd nariadil pojednávanie na deň 31. 1. 2002, ktoré bolo preročené na 7. 2. 2002. Na pojednávaní obhajca a prokurátor zhodne navrhli doplniť znalecký posudok, znalec uviedol, že potrebuje podklady pre posudok od poškodeného.

Uznesením z 29. 4. 2002 súd uložil znalcovi doplniť znalecký posudok do 30 dní od právoplatnosti uznesenia, ktoré nadobudlo právoplatnosť 28. 6. 2002.

Po uplynutí určenej lehoty na podanie posudku súd urgoval znalca na podanie posudku dňa 20. 11. 2002 a 8. 1. 2003. Dňa 4. 11. 2003 znalec požiadal súd o predĺženie lehoty na vypracovanie posudku do 25. 12. 2003. Napokon znalec spis vrátil súdu dňa 10. 2. 2004 bez podania posudku, pretože znalcovi neboli predložené žiadne nové podklady pre podanie posudku, štatutárny zástupca poškodeného sa so znalcom neskontoval a sám znalec sa s ním nedokázal spojiť.

Súd nariadil pojednávanie na 7. 4. 2004, ktoré odročil na neurčito za účelom vypátrania štatutárneho zástupcu poškodeného. Ďalšie pojednávanie bolo nariadené na deň 19. 1. 2005.

Listom zo dňa 28. 4. 2004 upozornil právny zástupca sťažovateľa predsedu Okresného súdu na prieťahy v konaní a žiadal o podanie informácie, čo bráni zabezpečeniu prítomnosti svedka na pojednávaní a vytýčeniu pojednávania.

Predseda okresného súdu listom zo dňa 23. 6. 2004 Spr. 2435/04 oznámil právnenému zástupcovi sťažovateľa, že pre ďalšie konanie je nevyhnutné vypátrať pobyt poškodeného, od ktorého je potrebné zabezpečiť podklady potrebné pre doplnenie znaleckého posudku.

Za prekážky postupu v konaní objektívneho charakteru považujeme neposkytnutie súčinnosti znalcovi zo strany poškodeného.

Sťažovateľ svojím konaním dĺžku konania v zásade neovplyvnil.

Podľa nášho názoru súd v konaní postupoval bez zbytočných prieťahov v období od podania obžaloby do vydania uznesenia o doplnení znaleckého dokazovania. V období od júna 2002 do februára 2004 sa spis nachádzal u znalca, súd pritom opakovane žiadal znalca o vypracovanie posudku. Toto obdobie je možné považovať za prieťahy v konaní, avšak posúdenie, či tieto prieťahy boli zbytočné, ponechávame Ústavnému súdu Slovenskej republiky. “

Vzhľadom na skutočnosti, uvedené v tomto vyjadrení navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky sťažnosti nevyhovel. “

Prehľad úkonov okresného súdu uvedený v písomnom vyjadrení jej predsedu z 26. novembra 2004 sa zhoduje s tým, čo vyplýva zo zistení ústavného súdu. Ústavný súd

navyše zistil, že 1. februára 1999 bolo hlavné pojednávanie „*odročené na neurčito s tým, že bude svedok Ing. K. vypočutý dožiadaným súdom v Bratislave*“ a okresný súd priznal znalcovi odmenu za vypracovanie znaleckého posudku uznesením z 22. septembra 2004.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa odseku 2 citovaného článku ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa odseku 3 citovaného článku môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia jeho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov“.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru „Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...“.

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) má obvinený právo na to, aby o jeho trestnom obvinení bolo rozhodnuté v primeranej lehote. Toto právo je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Podmieňuje priamo spravodlivý charakter konania tým, že zabraňuje strate dôkazov alebo oslabeniu ich dôkaznej hodnoty. Bráni tiež tomu, aby obvinený bol príliš dlho vystavený zásahom do svojich práv a slobôd a neistote o svojom osude (rozsudok ESLP vo veci Wemhoff v. Nemecko z 27. júna 1968).

Pokiaľ ide o primeranosť lehoty, v ktorej má byť vec obvineného prejednaná, je pojem primeraná lehota relatívny. Neexistuje žiadna absolútne stanovená doba, ktorej prekročenie by bolo automaticky kvalifikované ako doba neprimeraná. Primeranosť doby konania (...) sa posudzuje podľa konkrétnych okolností prípadu (napr. rozsudok ESLP vo veci König v. Nemecko z 28. júna 1978).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (II. ÚS 813/00), pričom „k naplneniu práva na súdnu ochranu v rozhodovaní o veci samej dochádza zásadne právoplatným rozhodnutím...“ (IV. ÚS 68/02).

Pri posudzovaní, či vo veci došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 26/02) zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú povaha konania, teda právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd vo veci postupoval.

Povahou konania je potrebné rozumieť nielen jeho zložitosť alebo naopak jednoduchosť na jednej strane, ale aj jeho význam pre obvineného na strane druhej.

Pokiaľ ide o význam veci pre sťažovateľa, vo všeobecnosti platí, že doba trestného konania sa posudzuje prísnejšie než doba konania v občianskoprávných veciach,

a to vzhľadom na dôsledky trestného konania pre obvineného [obmedzenie práv a slobôd, vplyv na povesť, postavenie v zamestnaní a pod. (napr. rozsudok ESLP vo veci Bagetta v. Taliansko z 25. júna 1987)].

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu pre naplnenie práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány (napr. všeobecné súdy) vec len prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony (bez ohľadu na ich počet) a právoplatne nerozhodli (napr. I. ÚS 118/02).

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' veci, ústavný súd zistil, že obžaloba bola podaná 9. apríla 1996 pre trestný čin sprenevery spáchaný v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 k § 248 ods. 1 a 2 Trestného zákona na obvineného I. B. a sťažovateľa. Vzhľadom na vykonanie znaleckého dokazovania a vypočutie väčšieho množstva svedkov možno pripustiť, že vec vykazuje určitý stupeň faktickej zložitosti. V spojitosti s hodnotením podľa daného kritéria pripisuje ústavný súd pri skúmaní namietaných zbytočných priet'ahov v konaní okresného súdu nie nepodstatný význam tomu, že po odvolaní sťažovateľa proti rozsudku z 3. júna 1996 krajský súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil v celom rozsahu 4. decembra 1996 a vec mu vrátil podľa § 259 ods. 1 Trestného poriadku, aby ju znovu prejednal a rozhodol, pretože ako to vyplýva z jeho odôvodnenia „*rozhodol na podklade neúplne zisteného skutkového stavu veci, v dôsledku čoho rozhodol nezákonne*“.

Krajský súd opätovne zrušil aj druhý rozsudok okresného súdu z 24. januára 2000 svojím uznesením z 31. augusta 2000, pretože okresný súd nedostatočne vykonal dokazovanie výsluchom svedkov, ktorých mal vypočuť už po prvom zrušujúcom uznesení krajského súdu.

Z týchto dôvodov nepovažuje ústavný súd doterajšie trvanie konania za dôsledok vyvolaný faktickou, ale ani právnou zložitost'ou trestnej veci sťažovateľa. Ústavný súd v tejto súvislosti nemôže akceptovať ani obranu okresného súdu, že skutková náročnosť

„spočíva aj v ťažkostiach pri zabezpečení prítomnosti svedkov na jednotlivých pojednávaniach“.

2. Pri posudzovaní „správania sťažovateľa“ ústavný súd nezistil v preskúmvanej veci žiadnu významnú skutočnosť v správaní sťažovateľa, ktorá by mohla odôvodniť namietanú dĺžku konania. Je pravdou, že obhajca sťažovateľa sa nezúčastnil v jednom prípade hlavného pojednávania, z neúčasti na ňom sa ospravedlnil, čo ale nemalo vplyv na celkovú dĺžku konania. Rovnako aj predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol, že *„sťažovateľ svojím konaním dĺžku konania v zásade neovplyvnil“*.

3. Pokiaľ ide o tretie kritérium (postup súdu), z rozboru veci vyplýva, že konanie okresného súdu je poznačené sčasti nečinnosťou a sčasti neefektívnou činnosťou, ktorá mala pre sťažovateľa mimoriadne nepriaznivý dopad.

Ústavný súd bez toho, že by vymedzoval jednotlivé obdobia nečinnosti a neefektívnej práce okresného súdu, konštatoval, že síce okresný súd za obdobie štyroch rokov (v júni 1996 a januári 2000) dvakrát vo veci rozhodol, ale, ako to vyplýva z uznesení krajského súdu (a tiež z hodnotenia v zmysle prvého kritéria), jeho rozhodnutia boli zrušené (december 1996 a august 2000). Vzhľadom na tieto skutočnosti úkony okresného súdu nemožno považovať za také, ktoré smerovali k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa.

Dokazovanie vykonané okresným súdom bolo totiž vykonávané nedôsledne, a preto na jeho základe nemohlo byť zabezpečené efektívne a spoľahlivé objasnenie stíhaného skutku a rozhodnutie vo veci. Keďže konanie poznačené takými vadami nemohlo vyústiť do rozhodnutia spôsobilého nadobudnúť právoplatnosť, je možné dobu konania pred okresným súdom od podania obžaloby 9. apríla 1996 do augusta 2000 kvalifikovať ako zbytočné prieskumy v súdnom konaní porušujúce základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto ústavný súd nemohol akceptovať názor okresného súdu, že v období od podania obžaloby do vydania uznesenia o doplnení znaleckého dokazovania (apríl 2002) okresný súd postupoval bez zbytočných prieskumov.

I období od 7. februára 2002, keď bol podaný návrh na doplnenie znaleckého posudku, do 10. februára 2004, keď znalec vrátil okresnému súdu spis bez doplnenia znaleckého posudku, ústavný súd hodnotí ako obdobie, ktoré vykazuje znaky zbytočných prietáhov. Okresný súd v tomto období viackrát urgoval u znalca vypracovanie doplňujúceho znaleckého posudku, ale neprijal pritom žiadne opatrenie vyplývajúce mu z Trestného poriadku. Aj sám predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol, že „*Toto obdobie je možné považovať za prietahy v konaní*“.

Ústava vo svojom siedmom oddiele druhej hlavy v rámci úpravy práva na súdnu ochranu osobitný význam pripisuje tomu, aby sa spravodlivosť nevykonávala s oneskorením, ktoré by mohlo ohroziť právo na súdnu ochranu vo svojej podstate, a tým ohroziť aj dôveryhodnosť justície. Ústava takto zaviazala predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti na prijatie príslušných opatrení umožňujúcich prerokovanie napadnutých vecí bez zbytočných prietáhov, a tým aj vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote (I. ÚS 39/00, I. ÚS 55/02, IV. ÚS 26/02).

S poukazom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 4 T 112/96 bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Sťažovateľ ďalej žiadal, aby ústavný súd okrem vyslovenia porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy uložil okresnému súdu konať a prerokovať vec vedenú pod sp. zn. 4 T 112/96 bez zbytočných prietáhov. Domáhal sa tiež priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 100 000 Sk.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal v zmysle § 56 ods. 3 písm. a) zákona

o ústavnom súde okresnému súdu, aby v označenej trestnej veci sťažovateľa konal bez zbytočných prietáhov.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Podľa § 56 ods. 5 citovaného zákona ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Pokiaľ ide o dôvody, na základe ktorých sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia, sťažovateľ uvádza: *„Po ôsmich rokoch súdneho sporu, kedy jeho ukončenie je stále v nedohľadne nedošlo k súdnej ochrane práv a právom chránených záujmov sťažovateľa a zásahy do jeho osobnostnej integrity, keď ľudia z jeho okolia stále na neho hľadajú ako na obžalovaného, pretrvávajú. Sťažovateľ nebol nikdy súdne trestaný. Za takýchto podmienok však sťažovateľ úplne stratil vieru v spravodlivé a promptné rozhodnutie súdu vo veci.“*

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Hoci ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v označenom súdnom konaní konal bez zbytočných prietáhov, vychádzal z názoru, že porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno účinne odstrániť len uplatnením tejto právomoci najmä s prihliadnutím na to, že porušenie jeho základného práva v čase, keď bol vo väzbe, sa u neho prejavilo výrazne intenzívnejšie.

So zreteľom na to, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 4 T 112/96 pripísal ústavný súd dĺžku konania iba na ťarchu okresného súdu, ústavný súd dospel

k záveru, že primerané finančné zadostučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde vo výške 80 000 Sk (slovom osemdesiat tisíc slovenských korún) pre sťažovateľa, ktoré je okresný súd povinný uhradiť v súlade s výrokom tohto nálezu, je za porušenie práv sťažovateľa primeranou satisfakciou spojenou s porušením práv sťažovateľa.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. M. K., K.

Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania vo výške 9 342 Sk (slovom deväťtisíc tristoštyridsať dva slovenských korún) z dôvodu trov jeho právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastupovania, písomné vyhotovenie sťažnosti), pričom úhrada za jeden úkon právnej služby predstavuje 4 534 Sk (základom pre výpočet výšky odmeny za úkon právnej služby bola nominálna mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2003 vo výške 13 602 Sk) podľa § 1 ods. 3, § 13 ods. 8, § 16 ods. 1 písm. a) a c) a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Ďalej ústavný súd priznal právnemu zástupcovi sťažovateľa dvakrát náhradu režijného paušálu po 136 Sk v zmysle § 19 citovanej vyhlášky.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. januára 2005